

КОНТРОЛЬ ЯКОСТІ ЗНАНЬ СТУДЕНТІВ ПРИ ВИВЧЕННІ ДИСЦИПЛІНИ «МЕДСЕСТРИНСТВО У ВНУТРІШНІЙ МЕДИЦИНІ» Школьна О.В., Біланова Л.П., Мартиненко Н.В., Ткаченко О.В.

Вищий державний навчальний заклад України «Українська медична стоматологічна академія»

Медичний коледж

Розглянуто роль контролю в поетапній підготовці висококваліфікованих фахівців медичної галузі. Наголошено, що першочергове завдання в процесі навчання медичних сестер - не тільки здобуття фундаментальних знань, а й формування вмінь самостійно їх здобувати і творчо використовувати в практичній діяльності.

The role of control in the stage-by-stage training of highly skilled medical specialists is considered. It was emphasized that the primary task in the process of nurses' training is not only to acquire basic knowledge, but also to develop skills in order to independently acquire and use them creatively in practical activity.

Ключові слова: контроль, поетапне навчання, медсестринський діагноз, рольові ігри, моніторинг, методи навчання.

Медична сестра - одна з найпотрібніших у світі професій, а її заслужена престижність підтверджується світовим досвідом. Із часу здобуття Україною незалежності та суверенітету зроблено певні кроки в піднесенні престижу професії та освіти медичної сестри як затребуваної й масової у сфері охорони здоров'я.

Навчання медичних сестер ставить перед викладачами важливі завдання, особливо це стосується викладачів клінічних дисциплін.

Дослідження в галузі профілактики і догляду за хворими розвиваються так стрімко, що медичним сестрам необхідно постійно навчатися для підтримання свого рівня знань, умінь і досвіду відповідно до вимог сьогодення. Цей шлях навчання складний і потребує спеціальної підготовки. Для досягнення бажаної мети необхідно, крім бачення завершального успішного результату, мати поетапний план навчання студентів і поступово його виконувати. Велике значення має покроковий контроль за виконанням цих етапів. На основних етапах навчання в наш час застосовуються інновації, пов'язані із застосуванням інтерактивних методів. Інтерактивні методи дають змогу реалізувати спільну діяльність студентів і викладача, в якій усі учасники освітнього процесу взаємодіють один з одним, розв'язують проблеми, моделюють ситуації. Застосування рольових ігор сприяє формуванню в студентів власних думок, професійних навичок, навчає їх формувати і відстоювати власну точку зору, бути впевненими й незалежними при ухваленні рішень [3].

Одна зі стратегій інтерактивного навчання - це групова рольова гра, яка проводиться в малих групах і дає всім учасникам можливість брати участь у роботі, створювати умови для імпровізації, логічного мислення. У практиці викладачів коледжу на заняттях із дисципліни «Медсестринство у внутрішній медицині» застосовуються рольові ігри, зокрема «Установлення медсестринського діагнозу», в процесі якої розкриваються суть і зміст сестринської справи, детально описуються етапи медсестринського процесу, який входить до стандартів медсестринської практики в багатьох країнах світу як прогресивний, висококваліфікований метод допомоги і догляду за пацієнтами.

Медичні сестри вивчають методи спілкування, навчання пацієнта, проблеми стресу й адаптації, медсестринські теорії та моделі, особливості догляду при болю тощо. Кремінь В. із цього приводу зазначає, що в контексті застосування нових інформаційних технологій центром тяжіння стає студент, який активно вибудовує свій навчальний процес, обираючи основну траєкторію в освітньому середовищі. Відтак важливою функцією викладача є його вміння сприяти ефективному засвоєнню інформації, осмисленню здобутих знань [1].

На сучасному етапі складовою частиною підвищення якості навчання став моніторинг, який спрямовується на спостереження за динамікою стану освітньої діяльності й результатами підготовки студентів для адекватного оцінювання їх навчання. Моніторинг якості навчання спрямований на вирішення завдання щодо надання всім учасникам освітнього процесу й громадськості достовірної інформації про результати навчання.

На першому курсі моніторинг якості навчання можна ефективно вести лише наприкінці першого навчального семестру, тому що студенти не володіють достатньою мірою навичками виконання тестових завдань, також у них не сформовані навички навчання. На другому і третьому курсах моніторинг ефективніший, він стає системою, спрямованою на вирішення завдання визначення чинників, які впливають на підвищення якості та одержання своєчасної інформації щодо динаміки процесу навчання. Моніторинг дає змогу одержати об'єктивну інформацію про особисті досягнення студента під час навчання. Інтенсифікація моніторингу покращує систему управління освітнім процесом, заощаджує час для розроблення необхідних заходів із метою покращення якості знань студентів, оптимізує управління процесом навчання і доповнює потік нормативної документації.

Якісне володіння моніторинговою системою неможливе без ґрунтовної теоретичної підготовки. Стандартизований тестовий контроль хоча і є сприятливим засобом визначення базового рівня знань студентів при підготовці до заняття та розставляє наголоси щодо подальшого вивчення теми, але не спонукає до клінічного мислення, не може замінити реального спілкування студента з хворим та не дає можливості викладачеві реально впливати на хід думок студента. У процесі бесіди викладач допомагає знаходити правильне рішення. Тому вважаємо, що невід'ємною складовою навчального процесу має бути теоретичне опитування студентів, зокрема під час практичних занять у ході формування практичних навичок на фантомах. Ураховуючи розвиток сучасних технологій, доцільна демонстрація слайдів, навчальних відеоматеріалів, проєктів, які обов'язково застосовуються на заняттях із дисципліни «Медсестринство у внутрішній медицині» та мають на меті дослідження нових напрямів розвитку медицини. У практиці навчання медсестер застосовується метод проєктів, спрямований на розвиток навичок співробітництва і ділового спілкування в колективі та передбачає поєднання індивідуальної самостійної роботи з груповими заняттями, обговорення дискусійних питань, характеризується наявністю дослідницької методики і створенням студентами остаточного продукту (результату) їхньої власної творчої діяльності.

Основна проблема, яка постає перед викладачами, - брак зацікавленості та певна пасивність студентів медичних закладів, їхня слабка мотивація до вивчення вищевказаної дисципліни. Саме тому викладач мусить постійно перебувати в пошуках нових ефективних методів підтримки мотивації студентів. На цьому наголошує М. Клименко, зазначаючи, що школа має робити внесок у інтелектуальне зростання студентів і викладачів шляхом наукової діяльності, охоплюючи дослідження з біомедичних наук і медичного обслуговування, медицини,

профілактичної медицини та підтримки здоров'я, а також у процесі медичної освіти [2]. Варто звернути увагу на мобільність викладачів, яка дасть змогу створити новий тип викладача - фахівця, який був би компетентним із кількох суміжних сфер знань і водночас лектора, здатного невимушено контактувати з аудиторією незалежно від рівня її підготовки, тобто такого професіонала, який досконало володів би мультимедійними технологіями, педагогічними прийомами й іноземними мовами.

Отже, впровадження поетапного навчання у вищих навчальних закладах, різноманітність методів, форм, підходів до організації навчальної діяльності забезпечує задоволення інтересів студентів, розвиток їхніх здібностей та індивідуальних можливостей відповідно до майбутніх життєвих планів шляхом диференціації та індивідуалізації навчання. Ефективність контролю за поетапним навчанням забезпечується завдяки дотриманню певних вимог: індивідуальний характер, систематичність, достатня кількість даних для оцінки, дотримання об'єктивності та єдності вимог під час оцінювання знань, оптимізація контролю успішності студентів, гласність і всебічність, дотримання етичних норм.

Список використаних джерел

1. Клименко Н.А. Опыт изучения медицинского образования США: функции и структура медицинских учебных заведений / Н.А. Клименко // Медицина сьогодні і завтра. - 2004. - № 1. - С. 201-210.
2. Фисула Н.Н. Педагогіка : навчальний посібник для студентів вищих педагогічних закладів / Н.Н. Фисула. - К. : Видавництво центр «Академія», 2000. -544 с.
3. Шарко В.Д. Сучасний урок. Технологічний аспект / В.Д. Шарко. - К., 2007. - С. 176-180.